
Onderwerp Taalakkoord 2024

Zaaknummer Z24000051

B & W datum 5 maart 2024

Teammanager Chantal Strous

Afdeling/Team Maatschappelijke

Ontwikkeling

Naam steller Loes Spreeuwenberg

Portefeuillehouder Martin Leenders

Besproken met portefeuillehouder

Ja, met Martin Leenders op 26 februari 2024

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W

ADVIES

1. Aan BiblioNu een subsidie te verlenen van € 56.952,- voor het Taalhuis voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.
2. De aanvraag voor de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 af te wijzen.

Inleiding

Op 1 november 2019 is gemeente Venray in samenwerking met gemeente Horst aan de Maas, BiblioNu, Synthese, ROC Gilde Educatie en de Stichting Lezen & Schrijven (de kernpartners) gestart met het Taalakkoord. Het doel van het Taalakkoord is meedoen door taal: laaggeletterdheid en bijbehorende mogelijke gevolgen, waaronder moeilijk kunnen meedoen in de samenleving en vaker kampen met gezondheidsproblemen en geldproblemen, te bestrijden door het verbeteren van de taalvaardigheid.

Aan het Taalakkoord wordt invulling gegeven door het Taalhuis. Inmiddels gaat de aanpak verder dan alleen taalvaardigheid, maar richt het Taalhuis zich op basisvaardigheden in brede zin (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden).

De taalconsulent en coördinator vormen het Taalhuis. Het Taalhuis heeft een netwerkfunctie voor partners in het sociaal domein. De coördinator en consulent focussen op bewustwording, informatievoorziening en geven trainingen in het herkennen en doorverwijzen bij laaggeletterdheid of een gebrek aan basisvaardigheden. Dit aan bijvoorbeeld vrijwilligers, organisaties en werkgevers. Daarnaast fungeert het Taalhuis als een toegangskloket; bij het Taalhuis in de bieb kan iedereen met een leerwens of vragen rondom basisvaardigheden of (digi-)taalaanbod terecht. De vraag of leerwens wordt in kaart gebracht en er wordt beoordeeld welk vervolg passend is.

Voor het vervolg van het Taalhuis in 2024 en 2025 is een subsidieaanvraag ingediend. Het advies in dit voorstel is om vooralsnog voor een jaar subsidie te verlenen.

Beoogd resultaat

Een vaardige Venrayse samenleving, waarin iedereen kan meedoen.

Argumenten*1.1 Het Taalhuis geeft lokaal invulling aan de landelijke vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024*

Sinds 2020 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid. Vanuit de landelijke vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024 moeten gemeenten eind 2024 een aanpak laaggeletterdheid hebben ingericht. Hoe deze eruit moet zien, hoe resultaten in beeld gebracht worden en hoe het Rijk hierop gaat sturen zijn op dit moment nog niet geheel duidelijk.

1.2 Het Taalhuis is belangrijk in de regionale aanpak van laaggeletterdheid

In het kader van de landelijke vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024 is in 2022 het Regionale Beleidsplan laaggeletterdheid vastgesteld. Vanuit het regionale beleidsplan worden overkoepelende acties opgepakt. Het lokale Taalhuis heeft een belangrijke rol in de uitvoering van het regionaal beleidsplan en werkt samen met de regionale kartrekker.

1.3 Het taalhuis vormt de spil in het lokale netwerk rondom basisvaardigheden

Het Taalhuis onderhoudt op lokaal niveau contacten met taalaanbieders en organisaties/werkgevers, signaleert blinde vlekken en zet in op bewustwording en het doorbreken van het taboe op laaggeletterdheid. Doel is het bereiken van de doelgroep die kampt met een gebrek aan basisvaardigheden. Het taalhuis adviseert organisaties die actief aan de slag willen met het thema basisvaardigheden. De afgelopen periode melden steeds meer organisaties zich. Een

concreet voorbeeld is de werkgeversaanpak, waarbij gesprekken worden gevoerd met werkgevers om hen te trainen in het herkennen en doorverwijzen bij laaggeletterdheid. Daarnaast wordt in samenwerking met het Taalhuis bijvoorbeeld verkend of een leerlijn basisvaardigheden voor werknemers geïntegreerd kan worden binnen de Sociale Werkvoorziening.

Een ander concreet voorbeeld is het aansluiten bij overleggen met (zorg)organisaties om ook bij hen bewustwording van de problematiek te creëren.

1.4 Het Taalhuis maakt de verbinding met de preventieve kant van laaggeletterdheid

Naast inzet op het verbeteren van basisvaardigheden van volwassenen (curatief), is het ook belangrijk om in te zetten op het voorkomen van laaggeletterdheid en/of een gebrek aan basisvaardigheden bij kinderen en jongeren. Hoewel hier niet de focus ligt van het Taalhuis, wordt wel de verbinding gezocht met partijen die zich hiermee bezighouden (onderwijs, kinderopvang en de bibliotheek).

1.5 De bibliotheek heeft de regiefunctie binnen het taalakkoord

Het taalakkoord is gestart als een project, met BiblioNu als formeel werkgever van de taalconsulent en coördinator. Gaandeweg heeft de bibliotheek meer de regie gekregen om uitvoering te geven aan het taalakkoord, als spil in het web rondom basisvaardigheden (zowel preventief als curatief). Dit zorgt voor meer sturing en duidelijkheid. Er zijn korte lijnen met de gemeentes.

2.1 Er wordt gewerkt aan een integraal beleidsplan voor de Bibliotheek

Gemeenten krijgen een wettelijke taak (zorgplicht) als het gaat om bibliotheken. Hoe dit er exact uit ziet is nog niet duidelijk. Lokaal wordt er gewerkt aan een integraal beleidsplan voor de Bibliotheek. De huidige activiteiten en taken van de bibliotheek, waaronder het Taalhuis en de inzet op basisvaardigheden, worden meegenomen in de brede verkenning. Daar er op landelijk niveau veel ontwikkelingen spelen die van invloed kunnen zijn op keuzes die lokaal gemaakt worden voor de bibliotheek, kan nu nog niet gezegd worden wat dit betekent. Mede om deze reden wordt voorgesteld om voor het Taalhuis voor een jaar subsidie te verlenen.

Kanttekeningen of risico's

Concrete resultaten van het Taalhuis zijn nog steeds moeilijk te duiden

In de afgelopen periode is gefocust op het vergroten van bereik en bewustwording. Het daadwerkelijk bereiken van met name de NT1 doelgroep en de toeleiding naar taalaanbod blijven aandachtspunten. Dit zien we ook op landelijk niveau, zo blijkt uit de kamerbrief van juli 2023 (bijgevoegd als naslagwerk). De aanpak van basisvaardigheden voor volwassenen is en blijft er een van de lange adem.

Bij de subsidieverlening 2023 is besproken dat het belangrijk is om resultaten inzichtelijk te krijgen, als voorwaarde voor voortzetting van de subsidie. In 2023 heeft echter een wisseling plaatsgevonden in de functie van taalcoördinator en taaldocent. Voor de functie van coördinator betekende dit dat er in Q2 en deels Q3 geen bezetting is geweest. Dit maakt dat er weinig concrete resultaten zijn bereikt in 2023. Een duidelijk resultaat is dat het Taalhuis een intakegesprek heeft gevoerd met 30 Venrayse inwoners in 2023. Afhankelijk van de wensen, mogelijkheden en vragen zijn deze inwoners doorgeleid naar een aanbieder in het netwerk.

Om meer grip op resultaten en impact te krijgen, wordt momenteel gewerkt aan het implementeren van een impactmonitor op regionaal niveau. Dit met als doel om inzichtelijk te maken wat de impact van de aanpak basisvaardigheden op het leven van inwoners met een gebrek aan basisvaardigheden is en wat dit oplevert.

De subsidieaanvraag is hoger dan voor het jaar 2023

Voor het jaar 2023 was € 47.232,- aan subsidie verleend voor het Taalhuis. Daar er niet het hele jaar bezetting is geweest op de coördinators functie, was de verwachting dat een aanzienlijk deel van dit budget nog resteerde. Uit tussentijdse gesprekken is gebleken dat de kosten voor materialen (werkbudget) hoger uit zijn gevallen dan begroot, waardoor een kleiner deel van het budget 2023 resteerde. Inmiddels blijkt dat € 16.900,- van de subsidie resteert. Met BiblioNu is reeds gesproken over het lager vaststellen van de subsidie van 2023.

In de aanvraag en begroting 2024 heeft BiblioNu gerekend met een hoger bedrag voor materiele kosten (werkbudget), waardoor de aanvraag hoger uitvalt.

Voor de subsidieverlening gelden de regels van 2023

Eind 2023 is een nieuwe Algemene subsidieverordening 2024 (Asv) vastgesteld en is het Besluit nadere regels subsidies (Brns) ingetrokken. De overgangsregeling die hierbij is vastgesteld is voor deze subsidieverlening van toepassing.

Communicatie

BiblioNu wordt geïnformeerd middels bijgevoegde beschikking.

Financiële gevolgen

Dekking van de subsidie vindt plaats uit het budget volwasseneneducatie. Dit is een specifieke uitkering (SPUK) die wordt ontvangen vanuit het Rijk. Binnen dit budget is voldoende dekking voor deze subsidie.

Vervolgtraject besluitvorming

N.v.t.

Evaluatie

Elk kwartaal vindt een evaluatiegesprek plaats tussen de coördinator en de gemeenten. Ook tussendoor vindt regelmatig overleg plaats over de uitvoering en activiteiten. Daarnaast vindt elk kwartaal overleg plaats met de kerngroep van het taalakkoord.

In de beschikking worden concrete punten opgenomen welke (tussentijds) geëvalueerd kunnen worden.

Bijlagen

1. Subsidieaanvraag 2024-2025
2. Subsidiebeschikking

Naslagwerk

Kamerbrief voortgang en tussenevaluatie vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024

Subsidieaanvraag Taalakkoord 2024

Datum: 11-12-23

Geacht college,

In 2022 hebben we een aanvraag gedaan voor twee jaar, namelijk voor 2023 en 2024. Hiervan is 2023 toegezegd. Middels dit schrijven doe ik u een voorstel toekomen om een vervolg te geven aan het Taalhuis in de gemeente Venray voor 2024 en 2025. Hiervoor vragen wij u bij te dragen met €56.952 voor 2024 en €58.026 voor 2025.

Inleiding:

Mensen die niet zelfredzaam zijn als het gaat om lezen en schrijven noemen we ook wel laaggeletterd. Wat is nu precies laaggeletterdheid? Personen hebben moeite met de basisvaardigheden: lezen en schrijven, rekenen en/of digi-vaardigheden. Dit belemmert het functioneren in de maatschappij en heeft vaak impact op gezondheid, arbeid, financieel welzijn en sociale contacten.

Bestrijding van laaggeletterdheid is daarom essentieel. In Nederland gaat het hier om 2,5 miljoen mensen. In de gemeenten Venray (15%) en Horst aan de Maas (8%). Dus een aanzienlijk deel van de inwoners is laaggeletterd. Venray heeft 44.628 inwoners en dus hebben we het hier over 6.694 mensen die de basisvaardigheden niet voldoende beheersen om mee te komen in onze samenleving. BiblioNu zet zich in met een breed programma voor deze groep mensen.

Gemeente Venray heeft op dit moment te maken met 3,4% werkzoekenden. Dat zijn 1517 werkzoekenden en de verwachtingen doorberekend zijn dat 227 laaggeletterde. De kansen van deze mensen op een goede baan is gering. De uitdaging begint immers al in het sollicitatie proces. Het bevorderen van de taalvaardigheid zal hun kansen vergroten en zelfs mogelijkheden bieden tot groei in de carrière.

Terugblik en toekomst

In 2023 hebben we enkele grote slagen kunnen maken. Zo zijn de overleg momenten met de kernpartners versterkt en zijn er wekelijks intakegesprekken. De groep die ons weet te vinden bestaat voornamelijk uit NT2-er, maar ook voor de NT1-ers zijn we steeds beter vindbaar. We hebben dit jaar maar liefst 76 intakes kunnen afnemen. Dat waren er 46 in Horst aan de Maas en 30 in Venray. Er lopen nog intakegesprekken voor nieuwe deelnemers. Er zijn steeds meer deelnemers

die zelf de weg naar de Bibliotheek weten te vinden, een mooie positieve ontwikkeling! Een deel hiervan hebben we doorverwezen naar externe partners en een deel is bij de bibliotheek ondergebracht. We kijken uitsluitend in het belang van de taalvrager en zullen hierop de plaatsing bespreken. Om dit goed te blijven coördineren houden we regelmatig contact met de externe taalaanbieders. Daarnaast werken we zoveel als mogelijk op vraag. Wat heeft de taalvrager als wens. Is dit een baan vinden? Dan is dat de stip op de horizon en zullen we daar samen naar toe werken. Soms is het doel wat kleiner, zoals het voorlezen van de (klein) kinderen of het deelnemen aan whats app groepjes.

Na het eerste kwartaal van 2023 hebben we afscheid genomen van de taalcoördinator. De taaldocent van BiblioNu heeft in beperkte maten de taken tijdelijk waargenomen. Vanaf 1 september hebben we een programmaregisseur basisvaardigheden aangenomen. Zij is direct hard aan de slag gegaan om plannen handen en voeten te geven. We merken dat er op het gebied van taal nog een stigma ligt. Daarom willen we hier in 2024, samen met de landelijke campagne, groots op inzetten. Niemand mag zich belemmert voelen door bijvoorbeeld schaamte om mee te kunnen doen. Voldoende beheersing van de basisvaardigheden is daarbij een belangrijk middel. Het gaat hierbij om lezen, schrijven rekenen en digitale vaardigheden. Laaggeletterdheid krijgt steeds meer landelijke aandacht. Zo ook op nationale televisie. Toch hebben we nog een lange weg te gaan in het verbeteren hiervan. Dit kan uitsluitend als we hierin samen optrekken.

Jammer genoeg hebben we in 2023 niet kunnen neerzetten wat we voor ogen hadden, Desalniettemin kijken we terug met versterkt vertrouwen in de toekomst. Met de komst van Peggy Keijzers in September 2023 konden we gelukkig snel een doorstart maken en hebben we in het laatst kwartaal een mooie fundament kunnen maken om in 2024 op door te bouwen.

Enkele concrete activiteiten:

Aangesloten bij (camouflage) activiteiten zoals:

- Haak aan (een haak activiteit in Venray, opgestart door een oud NT1 leerling om op een laagdrempelige manier met taal bezig te zijn. Men haakt en leest patronen en deelt ervaringen uit)
- Opstart Van Gogh Los Festival (een multicultureel festival in samenwerking met VVGI en Cultura Venray. Met dit festival willen we het 'iedereen' gedachtengoed versterken. Taal speelt hierbij een belangrijke rol. Taal is immers het 1ste communicatie middel tussen mensen.) Dit festival zal juni 2024 plaatsvinden en Taal huis zal hier diverse activiteiten rondom taal en laaggeletterdheid organiseren.
- Boekstart presentaties
- Basisgesprekken NLW (opzet kennissessies signaleren en doorverwijzen)
- Opzet bewustwordingscampagne voor radio, tv en socials.
- Lettersoep tijdens het Op festival.
- Deelname sociale kracht sessies.
- Aansluiting 10.000 talen plan

Om zoveel mogelijk laaggeletterden te bereiken, is er afgelopen jaar ook geïnvesteerd in het: • Normaliseren van het begrip laaggeletterdheid • Netwerkpartners (belangrijke 'vindplaatsen') trainen in het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden • Taalvrijwilligers trainen • Zichtbaarheid en bereikbaarheid van het Taalhuis vergroten.

Er worden 'kennisboxen' ontwikkeld voor zorginstellingen zodat laaggeletterdheid top of mind is en we zijn druk met het ontwikkelen van kennissessies voor deze doelgroep zodat zij doorlopend geschoold blijven in dit onderwerp. We zijn aangesloten bij de regionale werkgroep laaggeletterdheid zodat we de kerntaken nog meer kunnen verankeren in de regio.

Voor de toekomst blijven we ons inzetten voor het verbeteren van de basisvaardigheden zodat iedereen kan meedoen en niemand zich buitengesloten hoeft te voelen als het gaat om taal, rekenen of digitale vaardigheden. Om dit te bereiken zoeken we de samenwerking op met enkele grote werkgevers en versterken we de regionale samenwerkingen met onze partners en andere gemeenten. Er is steeds meer vraag naar ondersteuning bij Taalles voor immigranten. Wij zetten in op dieper onderzoek binnen deze bedrijven zodat ook de NT1 ers niet over het hoofd gezien worden. We doe dit met gesprekken op maat en bezoeken de werkgevers persoonlijk. Tevens bieden we trainingen aan om samen te zorgen voor een breed draagvlak als het gaat om signaleren en doorverwijzen.

Daarnaast zetten we graag in op de individuele mens door meer vraag gestuurd te werken. De algemene gezondheid van onze inwoners staat voorop en we vinden het daarom van groot belang de samenwerking op te zoeken en te versterken met de juiste partners zoals: Wonen Limburg, Synthese, gemeente, onderwijs, sport- en leefstijlcoaches en meer. Samen met hen willen we de kernen in gaan om de mensen te ontmoeten die ons nu niet weten te vinden. Door de juiste samenwerking en structuur kunnen we onze gemeente fysiek en mentaal gezonder maken.

Binnen een gemeente zijn altijd meerdere organisaties betrokken bij de gezinsaanpak. Voor een succesvolle gezinsaanpak is het nodig dat lokale expertise, materialen en activiteiten aan elkaar worden verbonden. Vanaf 2025 nemen de Nederlandse gemeenten deze regierol op zich (aldus www.telmeemetaal.nl) . Om hierop vooruit te anticiperen zetten we een sterk fundament op middels een flexibel stappenplan. Dit stappenplan is geen gedetailleerde blauwdruk. Elke lokale situatie is anders: de maatschappelijke organisaties die een rol spelen zijn niet overal hetzelfde, net zoals hun onderlinge verhoudingen. Ook verschilt de problematiek per gemeente en heeft elke gemeente haar eigen prioriteiten en mogelijkheden. Bovendien is elke gemeente intern weer anders georganiseerd. Daarom worden maatschappelijke uitdagingen geïnventariseerd en tevens wordt er een samenwerking opgebouwd met de juiste organisaties.

Een greep uit de reacties van de deelnemers van afgelopen jaar:

- Sommige dingen zijn in mijn hoofd toch anders dan het hoort te zijn. Ik kan moeilijk zeggen of het woord met ei of ie geschreven wordt. Ik heb dus nog wel wat te doen.
- Ik kan nu veel beter met mensen praten. Bijvoorbeeld met het UWV.
- Mijn hoofd werkt nu niet meer zo goed in het Engels omdat ik meer Nederlands ben geworden.
- Ik heb in 1 keer mijn theorie examen gehaald.
- Ik kan mijn gedachten beter opbouwen en daarom beter vertellen wat ik wil zeggen. Nu ben ik zelfs uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek.
- Ik ben nu uit de ziektewet en aan het werk bij Toverland. Daar ben ik trots op.
- Ik geloof nu dat ik met goed oefenen ik straks mijn opleiding zorg niveau 4 kan gaan doen.

We werken met veel vrijwilligers bij de taal cursus, het taal café en de huismuis en ook zij groeien enorm door.

- [redacted] onlangs gestopt als vrijwilliger Huismuis. Ze is gestart met de PABO, maar kon dit helaas niet combineren met haar gezin. Wél heeft ze een leuke baan gevonden bij PostNL.
- [redacted] is al even gestopt, maar wil ik hier in dit rijtje ook even vermelden. Nadat ze vrijwilliger bij de Huismuis was, heeft ze een leuke baan bij Kinderopvang 't Nest gevonden • [redacted] heeft na vastgelopen te zijn in het arbeidsproces als taalvrijwilliger gewerkt. Ze heeft inmiddels een leuke baan bij het UWV
- [redacted] is na een werktraject van 2 jaar bij BiblioNu inmiddels gestart met een werktraject bij Albert Heijn met de vooruitzichten van een betaalde baan.

Actie!

- Enerzijds gaan we investeren in de partners. Dit zijn zowel signaleringspartners als samenwerkingspartners en ook de grotere werkgevers willen we als partners laten aanhaken. In eerste instantie zijn dit: Gemeente, Wonen Limburg, Wijk en dorpsraden, Synthese, Huisartsen, P.O / V.O, NLW. In 2024 hopen we dit aanzienlijk uit te breiden met werkgevers en anderen geïnteresseerden.

Er zal voor iedere instantie een training op maat worden aangeboden. Middels deze training vergroten we de kennis over laaggeletterdheid en geven we tools om te signaleren en door te verwijzen. Daarnaast zal er maandelijks een training worden aangeboden waarbij alle geïnteresseerde partijen, kosteloos nieuwe medewerkers kunnen aanmelden voor een training.	Partners
	Gemeente
	Wonen Limburg
	Wijk en dorpsraden
	Synthese
	Huisartsen
	Primair onderwijs
	Voortgezet onderwijs
	NLW
VVGI	

- Natuurlijk zullen we ook direct inzetten op de doelgroep. Dit doen we op diverse manieren en zoveel mogelijk op maat. Deze doelgroep bereiken doen we natuurlijk het beste door het juist inzetten van onze partners.

Taal in de kern	Satelliet locaties opzetten in de kernen en wijken zodat we het aanbod naar de doelgroep toe brengen d.m.v. lessen, informatie en lezingen.
Online leermogelijkheden	Verbeteren online leeromgeving Taalhuis
Dendron / Raayland	33 % van de jongvolwassenen dreigt op te groeien als laaggeletterd. Satelliet locatie op V.O is onmisbaar. (bieb en taalondersteuning op school)
(Camouflage) activiteiten:	<ul style="list-style-type: none"> - Lees smakelijk actie - Taal op recept (kook activiteit) - Handwerk - Gezond = niet duur - Spaarspel van toen - Hiphop in je bieb - Boekstart participatie

1. Intensieve samenwerking met diverse partners op het gebied van taalontwikkeling en onderwijs om de kwaliteit van de programma's te waarborgen.
2. Campagnes opzetten om laaggeletterdheid te de-stigmatiseren en aan te moedigen hulp te vragen/accepteren.

3. Actieve deelname aan lokale evenementen en initiatieven om de zichtbaarheid van het Taalhuis te vergroten.
4. Organiseren en onderhouden van netwerkbijeenkomsten met de kernpartners.

Om het Taalakkoord voort te zetten en door te ontwikkelen in 2024 en te verankeren in 2025 vragen wij om het Taalhuis financieel te blijven ondersteunen. Hierbij zetten we in op uren voor de Taaldocent en Programmaregisseur basisvaardigheden respectievelijk 3 en 11 uur per week voor de Venray.

Wij vragen u het Taalhuis te ondersteunen met een investering van twee jaar om vanaf 2026 de aanpak structureel op te nemen in de exploitatiesubsidie om zodoende structureel in te zetten op het non-formele aanbod voor basisvaardigheden, dat tot de verantwoordelijkheid van gemeenten behoort.

De bijhorende begroting ziet er als volgt uit:

Omschrijving	2024	2025
Structurele personele kosten:		
Programmaregisseur Basisvaardigheden	€ 33.748	€ 34.592
11 uur x 52 weken x €59,-		
Taalconsulent	€ 9.204	€ 9.434
3 uur x 52 weken x €59,-		
Structurele materiele kosten:		
Werkbudget*	€ 14.000	€14.000
Totaal	€ 56.952	€ 58.026

Dat betekent dat we een totaal aanvraag doen voor 2024/2025 voor € 114.978.

Het werkbudget bestaat o.a. uit; campagnebudget, training vrijwilligers en partners, camouflagedactiviteiten, dorpstour i.s.m. informatiepunt digitale overheid.

Ik zie uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Fons Steggink

Directeur-bestuurder BiblioNu

Stichting BiblioNu
Merseloseweg 59
5801 CC VENRAY

Datum	6 maart 2024	Behandeld door	Loes Spreeuwenberg
Ons kenmerk	Z24000051 (vermelden bij correspondentie)	Datum uw brief	
Pagina	1 van 4	Uw kenmerk	
Onderwerp	Subsidie Taalhuis		

Beste heer Steggink,

Op 22 november 2023 hebben wij uw subsidieaanvraag ontvangen. Op 11 december 2023 hebben wij een aangepaste versie ontvangen.

U vraagt een periodieke subsidie van € 56.952,- voor 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 en een subsidie van € 58.026,- voor 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 voor het Taalhuis. In deze brief leest u ons besluit en wat wij verder nog van u verwachten.

Besluit

Uw activiteit voldoet aan onze criteria. Daarom hebben wij besloten dat u een periodieke subsidie krijgt voor 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024. U krijgt de subsidie voor het Taalhuis. De hoogte van de subsidie bedraagt € 56.952 voor de periode 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024.

We hebben besloten om de subsidie voor 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 af te wijzen. De evaluatie, ontwikkelingen in 2023 en huidige resultaten geven nog geen aanleiding om een meerjarige subsidie te verlenen. Daarnaast wordt op dit moment gewerkt aan een integraal beleidsplan voor de bibliotheek in Venray. Het Taalhuis wordt meegenomen in de verkenning en keuzes in dit integrale plan. Mede als gevolg van landelijke ontwikkelingen (zorgplicht) is nog niet geheel duidelijk hoe dit eruit gaat zien.

Waarom hebben wij dit besluit genomen?

Ons subsidiebeleid is vastgelegd in de Algemene subsidieverordening gemeente Venray (Asv) en het Besluit nadere regels subsidieverstrekking gemeente Venray (Bnrs) dat geldend was op het moment van de aanvraag.

De subsidie wordt verleend voor de personele kosten en materiele kosten voor de voortzetting van het Taalhuis. Het doel is 'meedoen door taal': via een netwerk gerichte aanpak, met aandacht voor signalering van laaggeletterdheid (gebrek aan basisvaardigheden) en verwijzing naar laagdrempelig en passend taalaanbod, bijdragen aan het terugdringen van het aantal inwoners dat

moeite heeft met lezen, schrijven en digitale vaardigheden. Het Taalhuis vormt het toegangslot voor inwoners met vragen over basisvaardigheden.

Betaling

Wij betalen de subsidie in het eerste kwartaal van 2024 uit. Let op, dit is een voorschot (artikel 4:95 Awb). Mocht de subsidie uiteindelijk lager worden vastgesteld, kan het zijn dat u een deel terug moet betalen.

Vaststelling

De verlening van de subsidie moet u zien als een voorlopige toekenning. Door vaststelling van de subsidie wordt de toekenning van de subsidie definitief. Ik wijs op artikel 1.7 en artikel 1.1 van het Bnrs.

Daarom moet u voor 1 juni 2025 een verzoek tot vaststelling van de subsidie indienen. Daarna ontvangt u van ons zo snel mogelijk een besluit over de vaststelling.

Naast de verantwoording inclusief jaarrekening en controleverklaring van de subsidie van het bibliotheekwerk, vragen wij u specifiek voor de subsidie voor het Taalhuis het volgende bij ons in te leveren:

- een inhoudelijk jaarverslag van de activiteiten van het taalhuis en het aantal bereikte inwoners (onderscheid NT2 en NT1) en organisaties; en
- een jaarrekening waaruit de inkomsten/uitgaven m.b.t. het taalhuis blijken.

Lagere vaststelling, wijziging of intrekking

Het kan zo zijn dat de subsidie lager wordt vastgesteld, of wordt gewijzigd of ingetrokken. In artikel 4:46, 4:48, 4:49 en 4:50 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de artikelen 11 lid 4 en 12 van de Asv is beschreven wanneer dit kan gebeuren. U wordt daar uiteraard altijd over geïnformeerd.

Uw verplichtingen

Aan de verlening van de subsidie zijn een aantal algemene verplichtingen en voorwaarden verbonden.

- dat u de subsidie besteedt aan de activiteiten waarvoor deze verleend is;
- dat u een goede administratie voert waaraan wij kunnen zijn waar u de subsidie aan besteed heeft;
- dat u aan ons meldt wanneer er zich iets voordoet dat invloed kan hebben op het recht op de subsidie.

U kunt deze vinden in artikel 4:69 van de Awb, artikel 6 van de Asv, en de artikel 1.5 van het Bnrs.

Specifieke verplichtingen

Verder gelden voor uw activiteit nog de volgende specifieke verplichtingen die aan u worden opgelegd op grond van artikel 4:38 en/of 4:39 Awb:

- Onderhoud, verdere intensivering en uitbreiding van het netwerk. De coördinator/programmaregisseur is de aanjager in het netwerk;

- Er wordt in kaart gebracht wat de netwerkorganisaties doen op het gebied van laaggeletterdheid/basisvaardigheden en wat dit oplevert, denk aan; signaleren, doorverwijzen, aanpassing van communicatie, trainingen;
- Samen met netwerkpartners wordt ingezet op het in beeld brengen en bereiken van de doelgroep, met name NT1;
- Het taalhuis vormt een toegangskloket en koppelt taalvragers aan taalaanbieder;
- We zien een toename in aantal taalvragers die zich melden bij het Taalhuis en/of rechtstreeks bij taalaanbieders (minimaal 35 intakes);
- Op verzoek wordt ondersteuning geboden aan taalaanbieders en begeleiding aan vrijwilligers;
- U neemt deel aan de activiteiten die voortkomen uit het Regionale beleidsplan laaggeletterdheid 2020-2024.
- Er vindt elk kwartaal overleg plaats met de Gemeente Venray over de voortgang en de inhoud.

Bezwaar

Is het besluit onduidelijk of heeft u er vragen over? Neem dan eerst contact met ons op. Dit kan voorkomen dat u een bezwaarschrift moet schrijven. Komen we er samen niet uit, kunt u alsnog bezwaar maken.

Dit kan via www.venray.nl/bezwaarschrift-indienen. Daarvoor heeft u uw elektronische handtekening (DigiD) nodig. Ook kunt u schriftelijk bezwaar indienen. Dit bezwaarschrift stuurt u naar burgemeester en wethouders van Venray, Postbus 500, 5800 AM Venray. Het bezwaarschrift kunt u niet mailen.

In het bezwaarschrift schrijft u tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom u het niet eens bent met ons besluit. Denkt u eraan dat u het bezwaarschrift voorziet van een datum, ondertekent, uw naam en adres vermeldt en een kopie van het besluit waartegen u bezwaar maakt als bijlage toevoegt. U heeft zes weken om het bezwaarschrift in te dienen. De uiterste datum is zes weken na de datum waarop wij het besluit verzonden. Als u bezwaar maakt, treedt het besluit toch in werking. Alleen als er spoedeisende belangen zijn die dat nodig maken, kunt u bij de rechter om een tijdelijke maatregel vragen. Dat heet een voorlopige voorziening. Alle informatie hierover kunt u krijgen via de griffie van de rechtbank Limburg, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

Vragen?

Heeft u nog vragen? Bel of mail gerust. Bel (0478) 523 333 of mail naar gemeente@venray.nl ter attentie van Loes Spreeuwenberg.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rjks overheid.nl

Contactpersoon

Onze referentie
39 165585
Bijlagen

1. Tussentijdse evaluatie Vervolgaanpak Laaggeletterdheid 2020-2024, Tel mee met Taal. Uitgevoerd door ECBO en Ockham IPS.
2. Infographic subsidieregeling over de periode 2020-2022.

Datum 14 juli 2023
Betreft Voortgang en tussenevaluatie vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020 - 2024

Te veel mensen in Nederland beheersen de basisvaardigheden onvoldoende. Dat geldt voor de vaardigheden in het initieel onderwijs¹, maar ook voor volwassenen. Daarom is voor de volwassen doelgroep in 2020 met de brief *Samen aan de slag voor een vaardig Nederland* reeds de start van de *Vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024*² aangekondigd. Deze aanpak heeft tot doel om de grote groep volwassenen die moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden te bereiken en ze te motiveren om met hun basisvaardigheden aan de slag te gaan. In deze vervolgaanpak laaggeletterdheid zijn drie doelstellingen geformuleerd: meer mensen bereiken met een aanpak op maat, weten wat er werkt, om te kunnen investeren in kwaliteit, en het versterken van de samenwerking tussen betrokken partners. De ministeries van OCW, BZK, SZW en VWS werken in het actieprogramma *Tel mee met Taal 2020-2024* samen met gemeenten, maatschappelijke organisaties, vrijwilligers, taalambassadeurs, scholen, bibliotheken en taalhuizen aan het realiseren van deze doelstellingen.

De afgelopen periode is slagvaardig samengewerkt door al deze organisaties, professionals en vrijwilligers om de basisvaardigheden voor volwassenen te versterken. Ondertussen is de helft van de looptijd van het programma voorbij. In deze brief beschrijf ik, mede namens de staatssecretaris van Cultuur en Media, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de bevindingen van de Tussentijdse evaluatie Vervolgaanpak Laaggeletterdheid 2020-2024³. Tevens beschrijf ik hoe we de komende jaren verder werken aan het behalen van de doelen. Dit doen we door verder te werken aan een zo groot mogelijk bereik, inzicht in de behaalde doelen, een kwalitatief hoogwaardig aanbod (paragraaf 1) en nieuwe impulsen voor werkgevers en betere verbinding met de regionale arbeidsmarkt (paragraaf 2).

¹ Zie het Masterplan basisvaardigheden, Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 31 2930, nr. 6 20

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 28 760, nr. 84

³ Tussentijdse evaluatie Vervolgaanpak Laaggeletterdheid 2020-2024, Tel mee met Taal, 22-12-2022. Uitgevoerd door ECBO en Ockham IPS. De tussenevaluatie is als bijlage bij deze kamerbrief toegevoegd.

In deze brief geef ik ook alvast een doorkijk naar de fase na afloop van het programma Tel mee met Taal. Ik begrijp van gemeenten en VNG dat hieraan behoefte is. De tussenevaluatie laat zien dat de aanpak van basisvaardigheden voor volwassenen een aanpak is en blijft van de lange adem. Het is te vroeg om de regie voor de aanpak van basisvaardigheden voor deze groep volledig bij gemeenten te leggen. Daarom is besloten om de financiering via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (de WEB-middelen) voor de centrumgemeenten na 2024 te handhaven, in plaats van overheveling van deze middelen naar het Gemeentefonds. In deze brief wordt het proces beschreven, waarin ik met de betrokken partners ga verkennen hoe de rol van gemeenten in de aanpak van basisvaardigheden er na 2024 verder uit kan zien (paragraaf 3).

Onze referentie
39165585

Met deze brief wordt ook uitvoering gegeven aan de motie van de leden Simons en Gündogan, die oproept tot een landelijk dekkende en structurele aanpak.⁴ Tevens geeft deze brief invulling aan het verzoek van uw Kamer om een reactie op een brief van Unesco-leerstoelhouder Volwasseneneducatie (Maurice de Greef)⁵, waarin hij pleit voor een toegankelijk aanbod, professionalisering van docenten en aandacht en voldoende middelen voor uitvoering en coördinatie bij gemeenten.

De term laaggeletterdheid

In de afgelopen jaren spraken we in het programma Tel mee met Taal van laaggeletterdheid; het doel is steeds meer te spreken over het versterken van de basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap en digitale vaardigheden). Het is positiever om te spreken over basisvaardigheden en het maakt duidelijk dat het gaat om meer dan alleen voldoende taalvaardigheid. Tevens sluit deze terminologie ook goed aan bij de aanpak van basisvaardigheden in het initieel onderwijs.⁶

1. Verder werken aan een zo groot mogelijk bereik, inzicht in de behaalde doelen en een kwalitatief hoogwaardig aanbod

In de tussentijdse evaluatie van Tel mee met Taal concluderen de onderzoekers dat de eerste hoofddoelstelling die zich richt op het vergroten van het bereik, meer aandacht vraagt. Met name de NT1-doelgroep blijft moeilijk te bereiken. Ten aanzien van de tweede hoofddoelstelling over inzicht in de behaalde doelen wordt gesteld dat een meerderheid van de respondenten tevreden is over het verbeterd inzicht in kwaliteit van het aanbod. Voor de derde hoofddoelstelling, een kwalitatief hoogwaardig aanbod, geldt dat een grote meerderheid van de respondenten van mening is dat er in hun regio beter wordt samengewerkt tussen gemeenten, bibliotheken, aanbieders, welzijnsorganisaties en werkgevers dan voor het regionale programma laaggeletterdheid. Er zijn ook veel acties ondernomen om de samenwerking te verbeteren.

De coronacrisis en de oorlog in Oekraïne hebben in de afgelopen periode veel aandacht en capaciteit van gemeenten en andere betrokken organisaties gevraagd. Dit heeft invloed gehad op het werk in het kader van de aanpak van laaggeletterdheid. Het is belangrijk om te melden dat er ondanks deze gebeurtenissen met veel flexibiliteit toch gewerkt is aan een vaardiger Nederland.

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 35925 VIII, nr. 73

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 2022D55147.

⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 31 2930, nr. 620

Mede op basis van de uitkomsten van de tussenevaluatie zet ik de komende periode in op de volgende onderdelen, als het gaat om vergroten van het bereik, het krijgen van meer inzicht in behaalde doelen en een kwalitatief hoog cursusaanbod.

Extra inzet vanuit coalitieakkoord voor het versterken van basisvaardigheden

In het coalitieakkoord zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor gemeenten en hun rol in de aanpak van basisvaardigheden voor personen van 18 jaar en ouder. Vanaf 2023 ontvangen gemeenten € 17 miljoen extra.⁷ Hiermee is het structurele educatiebudget voor gemeenten opgehoogd naar € 80 miljoen per jaar, waarmee zij opleidingen en cursussen taal, rekenen en digitale vaardigheden aanbieden.⁸ Ook in het initieel onderwijs investeert het kabinet in basisvaardigheden met het Masterplan Basisvaardigheden. Dit is onderdeel van de inzet op het verbeteren van de onderwijskwaliteit waarvoor € 1 miljard is vrijgemaakt.⁹ Daarnaast wordt met de aanpak basisvaardigheden mbo met jaarlijks € 30 miljoen extra ingezet op versterking van basisvaardigheden van studenten en professionalisering van docenten in het mbo. In de Kamerbrief over het stelsel openbare bibliotheken is uitgewerkt hoe bibliotheken en culturele instellingen de leesbevordering verder gaan versterken. Zo wordt er de komende jaren oplopend tot 58,7 miljoen per jaar geïnvesteerd in versterking van het bibliothekennetwerk, en wordt daarnaast jaarlijks € 4 miljoen extra geïnvesteerd in ondersteunende culturele instellingen die werken aan leesbevordering.¹⁰

Voor werkende Nederlanders stuurt dit kabinet aan op het versterken van een Leven Lang Ontwikkelen voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt. En voor het verbeteren van digitale vaardigheden is er in het coalitieakkoord¹¹ tot en met 2026 in totaal € 10 miljoen extra vrijgemaakt vanuit de doelstellingen in de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren.¹²

Verder krijgen gemeenten in 2023 € 15 miljoen om Oekraïense vluchtelingen op een laagdrempelige manier lessen Nederlands aan te bieden.¹³ Tot slot heeft laaggeletterdheid ook een relatie met Inburgering en Statushouders aan het werk. De doelgroep van de WEB-middelen zijn weliswaar niet-inburgeringsplichtigen, maar omvat ook voormalige inburgeraars. Komende periode wordt bezien in hoeverre de aanpak van de verschillende programma's elkaar kan versterken ten behoeve van de noodzakelijke verbetering van de taalvaardigheid van de statushouders.

Start vervolg landelijke communicatiecampagne

Om de NT1-doelgroep in de leeftijd van 20-49 jaar te bereiken, motiveren en activeren om met basisvaardigheden aan de slag te gaan, is in december 2021

---

⁷ Deze extra investering komt uit bijdragen van OCW (€ 10 mln.) en SZW (€ 5 mln.) uit het Coalitieakkoord. Het overige deel komt voort uit de indexatie van de middelen over 2022.

⁸ Burgerschap als vierde basisvaardigheid valt niet onder de bekostiging die via de Wet educatie beroepsonderwijs loopt.

⁹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2021–2022, 31 2930, nr. 620

¹⁰ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 22 846, nr. 70

¹¹ Zie budgettaire bijlage van het coalitieakkoord, p. 17: <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-838b6d3a-15e0-48c7-9808-31d5ba9a1e32/pdf>

¹² Zie de acties onder lijn 1, 'Iedereen kan meedoen in het digitale tijdperk' in de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/11/04/bijlage-1-werkagenda-waardengedreven-digitaliseren>

¹³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2022–2023, 36 045, nr. 149

een landelijke communicatiecampagne gestart onder de noemer *Doe meer met taal*. Inmiddels zijn hiermee conform de doelstelling ruim meer dan één miljoen mensen bereikt.¹⁴ Na evaluatie van de campagne gaven significant meer respondenten aan actie te hebben ondernomen door zich in te schrijven voor een cursus of gebruik te maken van gratis online aanbod. In het derde kwartaal van 2023 start een vervolgcampagne om nog meer mensen te bereiken. Hierin wordt extra ingezet op mediakanalen waarvan de NT1 doelgroep (20-49 jaar) gebruik maakt.

Realiseren landelijke monitor

Samen met het CBS, de VNG, de centrumgemeenten en de andere betrokken bewindspersonen werkt OCW sinds 2021 aan de ontwikkeling van een landelijke monitor – het Landelijk Beeld Volwasseneneducatie. Daarmee krijgen we meer zicht op de ontwikkeling van het cursusaanbod voor basisvaardigheden. Steeds meer gemeenten dragen daaraan bij en leveren hun gegevens aan bij het CBS. Het doel om in 2023 een landelijk dekkende monitor te realiseren komt hiermee in zicht. In lijn hiermee zal ik voor de periode na 2024 het aanleveren van de gegevens door gemeenten voor het Landelijk Beeld Volwasseneneducatie als voorwaarde stellen voor het ontvangen van de WEB-middelen.¹⁵

Nieuwe ronde subsidieregeling werkgevers en ouders

De subsidieregeling *Tel mee met Taal*¹⁶ heeft onder andere tot doel om werkgevers te stimuleren scholing aan te bieden en dit structureel in te bedden. Uit de tussenevaluatie blijkt dat deelnemers de regeling met een 7.4 waarderen, er ruim 14 duizend werknemers zijn bereikt en 887 werkgevers hebben deelgenomen. Ook de andere doelgroep van de subsidieregels, ouders, wordt goed bereikt en is goed geholpen met de subsidieregeling.¹⁷ Tegen deze achtergrond zal de subsidieregeling in de jaren 2023 en 2024 gecontinueerd worden. Hierbij zal ik ook de aanbevelingen uit de tussenevaluatie ter harte nemen om meer kennisuitwisseling te faciliteren en aandacht te hebben voor de Nederlandstalige werknemers.

Kwaliteit en effectiviteit van het aanbod

Om gemeenten te ondersteunen om de kwaliteit van het aanbod te versterken, is de Handreiking Breed Kwaliteitsbeleid Laaggeletterdheid¹⁸ ontwikkeld. De komende periode zal het Expertisepunt Basisvaardigheden inzetten op het verspreiden en zo groot mogelijk gebruik van de handreiking.

---

¹⁴ Voor een uitgebreidere toelichting: [Meer mensen aan de slag door campagne 'Doe meer met Taal' | Nieuwsbericht | Tel mee met Taal](#)

¹⁵ De gegevens van het Landelijk Beeld Volwasseneneducatie uit proefjaar 2022 zijn in maart 2023 gepubliceerd door het CBS.

¹⁶ [wetten.nl - Regeling - Subsidieregeling Tel mee met Taal 2021-2024 - BWBR0044646 \(overheid.nl\)](#)

¹⁷ Zie bijlage 2 voor een infographic over de regeling in de periode 2020-2022

¹⁸ [Handreiking Breed Kwaliteitsbeleid Laaggeletterdheid](#), 12 juli 2022.

Taalhuizen verder professionaliseren en certificeren

In Taalhuizen krijgen mensen die willen werken aan hun basisvaardigheden, laagdrempelige informatie en advies over een breed aanbod aan cursussen. Om de ontwikkeling van de kwaliteitszorg en de organisatie van laagdrempelige Taalhuizen te ondersteunen worden taalhuizen gecertificeerd door de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). In de afgelopen periode zijn 67 taalhuizen door het certificeringsproces gegaan en de inschatting is dat de doelstelling om 200 taalhuizen te certificeren in 2024 grotendeels gerealiseerd wordt. In lijn met de aanbevelingen uit de tussenevaluatie onderzoeken we daarnaast of het wenselijk en haalbaar is om een kennis- en loketfunctie voor taalhuizen onder te brengen bij het Expertisepunt Basisvaardigheden.

Nieuwe taalambassadeurs en de stem van ervaringsdeskundigen

Taalambassadeurs zijn ervaringsdeskundigen en hebben aantoonbaar meerwaarde in het bereiken en activeren van de doelgroep, maar worden nog niet in alle gemeenten benut. Stichting ABC heeft ondertussen 126 nieuwe ambassadeurs geworven en opgeleid.¹⁹ We zetten daarom de komende periode in op het realiseren van een duurzaam landelijk dekkend netwerk en het behalen van de doelstelling van 200 taalambassadeurs.

Verder aan de slag met empowerment

Om mee te kunnen doen zijn behalve basisvaardigheden ook zelfvertrouwen en zelfinzicht essentieel. In de *toolkit empowerment* staan cursussen, tips en voorbeelden om hiermee aan de slag te kunnen gaan. De cursussen zijn primair gericht op vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt die hun positie in de maatschappij willen versterken, bijvoorbeeld door te starten met een opleiding of door zich voor te bereiden op (vrijwilligers)werk. Stichting Lezen en Schrijven kan gemeenten die hiermee verder willen, verder ondersteunen in het gebruik van de ontwikkelde handleiding.

Verdere inzet op digitale basisvaardigheden

Het verbeteren van digitale vaardigheden kan voor mensen een opstap zijn naar het verbeteren van andere vaardigheden en maatschappelijke participatie. In veel bibliotheken kunnen mensen in de (Digi)Taalhuizen ondertussen terecht voor cursussen in basale digitale vaardigheden, zoals Klik & Tik en Digisterker. Hierbij wordt samengewerkt met de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's), die zijn gevestigd in bibliotheken en buurthuizen. Bij de meer dan 600 IDO's kunnen mensen terecht met vragen over publieke producten en diensten. IDO-medewerkers kunnen mensen verwijzen naar het lokale cursusaanbod en omgekeerd kunnen cursusaanbieders verwijzen naar de IDO's. Zo zorgen we voor brede ondersteuning voor mensen met onvoldoende basisvaardigheden. Uit de cijfers van het CBS blijkt dat in 2021 16 procent van de afgenomen cursussen binnen de aanpak laaggeletterdheid digitale vaardigheden betrof, al dan niet in combinatie met taal of rekenen.²⁰ De komende periode zet ik in op verdere ontwikkeling van digitale basisvaardigheden en verdere verbinding van het cursusaanbod en de IDO's.

Beter benutten Expertisepunt basisvaardigheden

---

¹⁹ Het project beoogt gemeentes te laten bouwen aan een lokaal en duurzaam netwerk van ervaringsdeskundigen laaggeletterdheid. De ABC Beleidshulp is een van de resultaten van het project.

²⁰ [Monitor Laaggeletterdheid, proefjaar 2022 \(cbs.nl\)](https://monitor.laaggeletterdheid.nl/proefjaar-2022)

Uit de tussenevaluatie blijkt dat gebruikers positief zijn over de diensten van het Expertisepunt Basisvaardigheden. Het Expertisepunt wordt met name positief beoordeeld op hun deskundigheid in het leveren van betrouwbare en onafhankelijke kennis, expertise en verdieping. In 2023 werkt het Expertisepunt aan drie ontwikkelpunten. Het Expertisepunt zal zich meer ontwikkelen tot een netwerkorganisatie en een kennismakelaar, brengt focus aan in thema's en doelgroepen en zet in op het behalen van impact, o.a. door monitoring en evaluatie met betrokkenheid van het werkveld.

Onze referentie
39165585

Leesbevordering

Leesbevordering van ouders speelt een belangrijke rol in het voorkomen van laaggeletterdheid. Uit de tussenevaluatie blijkt dat de samenwerking tussen bibliotheken, kinderopvang- en onderwijsinstellingen, consultatiebureaus en overheden goed op koers ligt.²¹ Dit wordt verder gestimuleerd met onder andere met de *Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid (2020-2024)* en de *Kwaliteitsimpuls laagtaalvaardige ouders*. Met de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid zetten gemeenten in op de verbinding met andere domeinen, waaronder jeugd en onderwijs. Ook is er een belangrijke verbindende rol voor bibliotheken en de Stichting Lezen. Op dit moment wordt de aanpak uitgerold in 25 gemeenten. De komende periode wordt deze samenwerking verder geïntensiveerd door naast de gezinsaanpak extra in te zetten op jonge kinderen (Boekstart voor 0-4 jarigen) en de Bibliotheek op School.

2. Nieuwe impulsen voor de gezinsaanpak, voor werkgevers en betere verbinding met de regionale arbeidsmarkt en het mbo.

De afgelopen maanden is met gemeenten, de VNG, Divosa en Stichting Lezen en Schrijven gewerkt aan een impulsaanpak voor de korte termijn. Deze impulsen zijn bedoeld voor specifieke doelgroepen voor de periode 2023-2025: gezinnen, lerenden en werkenden. Deze impulsen komen bovenop de extra middelen die het kabinet met het Coalitieakkoord toevoegt aan het budget voor gemeenten voor cursussen.

Gemeentelijke impulsen

Om nog meer gemeenten aan te laten sluiten op de bestaande Gemeentelijke Gezinsaanpak, geven we een extra impuls van in totaal € 0,5 miljoen in 2024 en 2025. Daarnaast wordt een extra impuls van in totaal € 0,5 mln. in 2024 en 2025 beschikbaar gesteld om via sociaal ontwikkelbedrijven de verbinding tussen taalbevordering en werk verder te bevorderen. Dit doen zij bijvoorbeeld door taalcursussen op maat aan te bieden, zodat medewerkers worden ondersteund in de stap naar de reguliere arbeidsmarkt

Impuls Collectief Laagopgeleiden en Laaggeletterden

Het Nationaal Groeifonds geeft een stevige impuls aan de regionale inzet om basisvaardigheden aan vakvaardigheden en werk te verbinden via het project LLO Collectief Laagopgeleiden en Laaggeletterden (hierna: LLO Collectief)²². Hiermee is sinds vorig jaar in totaal € 7,6 miljoen beschikbaar voor twee pilotregio's – Twente en Zuidoost-Brabant – om deze mensen naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt of naar een beroepsopleiding te begeleiden. In samenwerking met

²¹ Meer dan 75% van de openbare bibliotheekorganisaties is gericht bezig met educatieve dienstverlening gericht op laagtaalvaardige gezinnen. Tevens heeft 78% van de po-scholen een samenwerking heeft met een bibliotheek.

²² www.llocollectief.nl

gemeenten, onderwijsinstellingen, werkgevers en andere partijen wordt het bewustzijn over basisvaardigheden in de beroepsgerichte vakken en op de werkvloer verbeterd. Indien de eerste twee pilots succesvol verlopen zal er vanuit het Nationaal Groeifonds nog eens een impuls volgen van € 43 miljoen, waarmee ongeveer 18 extra regio's aan de slag kunnen met hun LLO Collectief.

Onze referentie
39165585

Werkgeversaanpak digitale vaardigheden

Om invulling te geven aan de aanbeveling uit de tussenevaluatie om in de werkgeversaanpak meer aandacht te geven aan digitale vaardigheden, worden de komende twee jaar minimaal 75 werkgevers ondersteund bij het vormgeven van een duurzame aanpak binnen hun eigen organisatie. Hierbij wordt samengewerkt met branches waar relatief veel beperkte (digitale) basisvaardigheden voorkomen, zoals de schoonmaakbranche en de bouw- en de technieksector. Zo wordt de verbinding gelegd met de O&O-fondsen, zodat deze elkaar kunnen versterken.

3. Doorontwikkelen naar een structurele en duurzame aanpak, ook na 2024

Hierboven zijn de extra impulsen in Tel mee met Taal voor de korte termijn geschetst. Tegelijkertijd vraagt de vervolgaanpak om duidelijkheid voor de periode na 2024, zodat gezorgd wordt voor een meer duurzame structurele aanpak van basisvaardigheden en om ingezette acties te borgen. In de inleiding is al beschreven al dat het kabinet heeft besloten om de financiering via de WEB voor de centrumgemeenten te handhaven. De verwachting is dat dit bijdraagt aan het nog verder versterken van een gecoördineerde regionale aanpak vanuit de 35 centrumgemeenten.

Daarnaast zullen de betrokken bewindspersonen en ik de komende periode met de betrokken partners verkennen hoe de aanpak van basisvaardigheden voor volwassenen er na 2024 uit kan zien. Daarbij is voor gemeenten helderheid nodig over de inhoudelijke inzet die van hen gevraagd wordt, hoe de resultaten in beeld gebracht worden en hoe hierop gestuurd wordt. Hierbij kan worden voortgebouwd op de ervaringen die worden opgedaan met de monitoring en sturing vanuit het lopende programma Tel mee met Taal en in het LLO Collectief. In de verkenning moet helder worden hoe de gemeentelijke regie en de coördinatie op regionaal niveau er uit kunnen zien. Hierbij wordt ook verkend of andere hulpstructuren, zoals het IDO, nauwer aangesloten kunnen worden. Daarnaast is nodig om te verhelderen welke ondersteuning zij daarbij nodig hebben. Daarbij zullen de ervaringen met de uitvoering van de regionale programma's laaggeletterdheid worden betrokken. Uw Kamer wordt in de eerste helft van 2024 geïnformeerd over de beoogde aanpak na 2024.

Tot slot

De afgelopen periode hebben vrijwilligers, docenten, bibliotheekmedewerkers, gemeenten, opleiders, werkgevers en niet te vergeten mensen die moeite hebben met hun basisvaardigheden keihard gewerkt aan het verbeteren van (hun) basisvaardigheden. We zijn daarmee gezamenlijk op de goede weg en tevens is er nog een wereld te winnen. Ik heb er vertrouwen in dat we met de acties in deze brief weer een stap zetten om zoveel mogelijk mensen te helpen om hun basisvaardigheden te verbeteren.

Onze referentie

39165585

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Robbert Dijkgraaf